

## BONAMENTE :

... Lei 160  
... Lei 300  
... Lei 600  
... abonamentului se face ina-

... Administrația :  
ARAD,  
... Vasile Goldiș No. 6.  
... Trib. Arad sub No. 3/938.  
Director: I. FILIPAȘ

# ROMANIA

# TIMPUL

25 bani Posta

Ați scris bonuri  
pentru înzestrarea  
Armatei?

Subscrierea la Bonurile  
pentru înzestrarea Arma-  
tei este o dovadă de pa-  
triotism luminat și un act  
de solidaritate națională

## PRIVIND

### Exemplul d-lui

### D. Mociorniță

sfârșitul anului trecut, dator de atâtea suferințe, capitala fără s'a petrecut eveniment care iasă din comun, nu atât prin dăruirea nobil patron, cât, mei prin strălucitul exemplu înfrățire între capital și muncă, cele două uriașe tabere producției, cari sunt aiuntru un nesfârșit război de

în întreprinderile d-lui Mociorniță, încestarea a fost gigantică s'a sfârșit de fapt, printr'o înțelegere deosebită și grăitoare, fără învinșuri și învinși. Patronul și muncii se consideră ca simpli colaboratori ai unei opere de interes public, un așezământ care este o glorie națională, prin rezultatele atinse.

Fabricile de încălziminte D. Mociorniță reprezintă astfel un plus al muncii naționale, parte de ori ce conflicte și de clasă, ceea ce a permis marea lor prosperitate. Motivul acestei tradiții de înaltă osârdie, fabricile D. Mociorniță și-au încheiat activitatea de un an printr'o frumoasă serbare, cu participarea conducătorilor și a muncii, spre a aduce la Dumnezeu și slavă țării.

D. D. Mociorniță, ctitorul întreprinderilor, a finit o cutare de o înaltă etică profesională, arătând strădal depuse de toți colaboratorii spre același scop suprem: prosperitatea muncii naționale. Mai ales, d. D. Mociorniță a avut cuvinte de admirație pentru miile sale de muncii, cărora le-a vorbit cum trebuie s'o facă toți conducătorii de întreprinderi, măcar sărbători, ca să le ofere și să stăruie câteva clipe de refortare și îmbărbătare, dumunca grea de un an. Cu cum acești muncitori lucză acum mai mult pentru înzestrarea armatei, d. D. Mociorniță le-a spus aceste frumoase cuvinte:

Regret că nu găsec cuvinte cât mai cuprinzătoare care să le exprim recunștința și să arăt frumșetea unii lor patriotice, înalta etică morală pe care s'au merit, contribuind la întărirea armatei prin aprovizionarea ei.

Sunt convins, că adaosul de înalt și nici celelalte înlesniri le-am putut acorda, n'au contribuit atât la hotărîrea cât a contribuit conștința vie că fac bine fără în minte hotărîtoare.

Conștința lor de buni români le-a poruncit să contribuie cu munca, răbdarea și dînța lor, la întărirea armatei. După alte însuflețite cuvinte și după executarea unui gram artistic, s'au împărțit daruri tuturor muncitorilor, îndrăgind li s'a oferit din nou asemenea cinste din partea întreprinderilor.

Exemplul d-lui D. Mociorniță este mult prea grăitor ca să-i putem sut linia indeajuns înalta lui semnificație morală și națională, într'un moment când munca este încă departe de a fi prefuită și răsplătită cum se cuvine și când muncitorii sunt considerați încă sclavii capitalului.

Dar din asemenea exemple mulți vor trebui să tragă învățăturile și concluziile care se impun ca un nou catechism al muncii, ca un nou nobil indemn de înfrățire și înțelegere cu cei care trudes cu bratele pentru prosperitatea economiei naționale.

Au trecut vremurile când muncitorii puteam fi socotiți ca simple anexe ale capitalului și patronilor, dând naștere atâtor conflicte sociale, cu pierderile și pagubele inevitale. Printr'o leală și caldă apropiere între aceste forțe, ca aceea din întreprinderile D. Mociorniță asemenea conflicte nu numai că sunt inconjurate, dar viața muncitorilor se poate scimba mult în bine, spre folosul întregii societăți care trebuie să se convingă că toți inșii au dreptul la viață și că armonia socială este una dintre cele mai măndre și mari binefaceri.

E ceea ce ne-a indemnât să încondeiem aceste rânduri pe marginea serbării din întreprinderile D. Mociorniță, unde duhul binelui și al înțelegerii și-a tăiat de mult această parte luminoasă și binefăcătoare...

»Timpul Provinciei«

### Bieții absolvenți ...

de Petre Fica

Odate cu acest început de iarnă târzie și ger cumplit, s'a deslănțuit, așa din senin, o adevărată aralanșă de atacuri prin presă, din toate părțile împotriva absolvenților din învățământul industrial de totdeauna.

Bieții absolvenți sunt făcuți răspunzători de toate necazurile ivite pretutindeni, în câmpul muncii românești.

Iar acuza cea mai gravă este că nu-și cunosc menirea și se refugiază din calea trudei și a muncii la slujba ce ti-o oferă statul oricând, într'un birou oarecare.

Dar lucrurile nu stau tocmai așa. Adevărații absolvenți, acești primi factori productivi, români care și-au înțeles menirea, închinându-și viața muncii pretutindeni, oriunde i-ar fi așezat soarta și-au făcut din plin datoria, mândrii de cunoștințele obținute în școală.

Prin urmare acești absolvenți nu sunt vinovați, că școli de meserii, prin grația și bunăvoința politicianilor s'au făcut în toate târgurile și mahalalele, pentru a fi plasat ca director sau profesor cutare om de casa, recutat pentru alegeri. Adeseori într'un local improvizat, fără

### Cu gândul la ostașii deia hotare

Viforniță drăcească s'a deslănțuit la hotare, unde fac de pază soldații. Pe pusta Vestului înghețat, șueră vântul ce lae obrăși până la sânge; pe Nistru din stenele rusești bate crivă de deșeacă sângele în vine; în Cadrilater, odăilele cătunelor n'au sobe, iar în Bucovina zăpeziile aliclesc în ger de crapă pietrele...

Hotare lungi, pază grea... În fortificații, stau soldații ca îngropați de vii sub nea. În marșuri te pândesc degerăturile și în popas, înghețul întregii tale ființe...

Te-ai gândit oare mai temelnic la oamenii aceștia cari păzesc pacea țării, la sentinelele prosperității tale, la cei cărora li se lipesc mâinile de fierul înghețat al armelor și cari merg prin zăpezi până la brâu, ca să ne păzească moșia?...

Cuvine-se să ne reculegem o clipă, să ne gândim cu toată inima la ei și să vedem, flecare, ce putem face ca se le ușurăm traiul de paznici neînfricați și să le luminăm soarta. Să urmăim pilda regească și să le trimitem câte un dar. Dacă ați fi văzut călă bucurie a vărsat în sufletele lor darurile Majestății Sale!...

Trăind în muncă grea și în vecinică încordare, cel mai mic prilej de deslindere, cea mai ușoară rază de omenie, le umple sufletul, și le citește bucuria în ochi și pe fețe, de parcă ar fi copii!...

Trimiteți-le pe căile arătate de autorități — rule groase de iarnă, pieptare, ciorapi și mănuși de lână, alimentele specifice de mineral apărării naționale. Fiecare domn să organizeze în cercul ei croșetarii pentru soldați.

Dacă ați și călă tristețe este în ochii celor ce nu au pe nimeni care să le scrie o scrisoare, când se împarte corespondența...

Pentru toți aceștia, au fost zile de luminoasă și neuitată sărbătoare, când a coborât Majestatea Sa Regele, cu daruri în mijlocul ostașilor dela granițe. Dar d-ia cititorule, d-ia, domnă, ce ai făcut pentru ei?

Se străduesc ministerele apărării naționale, înzestrării, internelor, înaltele comandamente și instituțiile publice, să strângă darurile voastre. Dați oare voi indestul? Vă faceți toată datoria?

ateliere, fără școli, și mai ales fără dascăli pricepuți, au eșit din școală, la întâmplare plasându-se unde au putut.

Am făurit absolvenți improvițați în toate meseriile, fără să ne gândim ce vor să devină aceștia odată ieșiți de pe băncile școlii. Și natural acestea toate în dăuna celor câteva instituții model cum au fost școlile: din Arad, Timișoara, Oradea, Târgu-Mureș, Brașov etc.

Legiitorul în înalta lui incompetență a echivalat absolvenții școlilor de mai sus făcându-i o apă și un pământ cu aceea din toate târgușoarele din vechiul regat.

Rezultatul: la C. F. R. spre exemplu, pentru că nu fost încadrați în conformitate cu pregătirea lor, au rămas simpli salahori. I-au întrecut toți ucenicii, fiindcă nu le-a controlat nimeni truda brațelor ci diploma și încadrare.

În industria particulară, a răbătut cine a putut datorită meriilor personale și absolvenții aceștia, în privința aceasta, stau în frunte la toate întreprinderile unde se știe prețului munca.

(Continuare în pagina IV-a).

### Două morminte ...

La o vârstă nu atât de înaintată încă, ș'a stins din viață Gr. L. Trancu-Iași, una dintre figurile cele mai populare ale vieții noastre politice. Primul ministru al Muncii și acela care a înființat acest departament, imediat după război, a fost unul dintre cei mai sinceri prieteni ai claselor muncitoare, pentru care a a-lergat pretutindeni ca se repare o nedreptate sau să facă un bine unui oropsit oarecare. A fost cel mai generos legiferator al revendicărilor muncitorești. Și-a legat astfel numele de legiuirile: unificarea legii asigurării sociale, legea conflictelor de muncă, legea sindicatelor profesionale, legea cerșetorici și vagabondajului, precum și altele numeroase așezăminte de cea mai mare însemnătate pentru evoluția și democratizarea vieții muncitorești. A înființat apoi numeroase așezăminte, ca spitale, cămine, colonii dispensare etc.

În toate aceste înfăptuiri, marele defunct a picurat ceva din generozitatea unui suflet ales, iubitor de oameni, de dreptate și de frumos.

Trecerea sa prin fruntea departamentului Muncii a avut singura vină că n'a fost de mai lungă durată, spre a fi dat țării cea mai completă organizație și legiferare a profesioniștilor, în cel mai avansat spirit de omenie și dreptate.

Gr. L. Trancu-Iași a fost deasemenea un avocat pasionat, luând întotdeauna apărarea celor mici și slabi, fără să primească nimic în schimb.

Deasemenea, a fost un profesor universitar dintre cei mai populari, niciodată absent dela datorie, chiar și atunci când ocupa alte dregătorii însemnate, și a ocupat multe, răsfrângând printre studenții săi întreaga și vasta sa cultură, pe lângă cursurile obișnuite. A fost un adevărat mentor spiritual al mai multor generații de absolvenți ai Academiei Comerciale din București.

Pe tărâmul publicistic, Gr. L. Trancu-Iași a răspândit aceleași idealuri închinare frumosului. A fost un mare admirator al artei poetice, astfel că rar scria ceva fără a reproduce versuri întregi din marii inspirafi ai muzelor, ceea ce făcea farmecul articolelor și deliciul conferințelor sale.

Moartea lui Gr. L. Trancu-Iași îndurerează astfel pe intelectualul cel mai rafinat — alături de truditarii din santierele muncii, al căror prieten egal de mare a fost ilustrul defunct.

La Cluj, a murit, zilele trecute cunoscutul luptător naționalist Dr. Victor Deleu, a fost deputat și primar al capitalei Ardealului.

Dar nu aceste onoruri trecătoare înfrumusează viața acestui mare fiu al Ardealului, ci faptele lui dinainte de Unire — când Victor Deleu

s'a învrednicit de un eroism în sensul cel mai nobil și generos al cuvântului.

Debutând în viața publică prin avocatură, care l-a făcut și arădan o bucată de vreme, Victor Deleu a fost dela început un adevărat luptător, pătruns în toate fibrele de nedreptățile pe care le îndura neamul său.

În inima sa, jugul asupririi străine săpase răni adânci, de nevindecat, care la îndrăgii tot mai mult, în așteptarea clipei supreme când și-a putut oferi întreaga contribuție pentru triumful dreptății și eliberarea neamului.

Războiul mondial a fost acest moment bine venit, deși, ea început a trebuit să lupte sub un stindard străin.

Dar faptul acesta i-a adus norocul să ajungă prizonier în Rusia. Că a trebuit să îndure multe chinuri acolo — faptul acesta nu mai prezenta nici o însemnătate — în clipa când a putut să intre ca voluntar în mândrele armata române.

Prizonierii români din Rusia s'au constituit într'un corp de voluntari, de mai mai multe mii la Dornia, alegându-și drept comandant suprem pe Victor Deleu.

În fruntea acestui corp de elită, trece Nistru, în Basarabia, de unde se îndreptă cu ostentiv să spre Iași zilelor de restriste. Aici se adunau toate nădejile de izbăvire ale neamului.

Dar Iași a trăit o mare și neuitată zi de sărbătoare, o clipă de reculegere și reînșuflețire, la 8 Iunie 1917, când voluntarii ardeleni și bănățeni depuneau jurământul de credință către Regele Ferdinand-Intreitorul și oștile sale.

Mica, dar brava armată de voluntarii s'a înfrățit atunci cu armatele române, spre a lupta până la limitele supreme pentru biruința finală.

În Iași deprimafi și îngrijorafi, evenimentul acesta a produs o înviore adânc simțită — cinstește pentru veșnicie bravura voluntarilor ardeleni și bănățeni, al căror animator fără prihană și pereche a fost neuitatul Victor Deleu, a cărui moarte a îndurerat atâtea inimi curate.

Nici când nu se va uită gestul de pilduitor eroism al acestor voluntari, care au trecut prin toate primejdiiile posibile până la potolirea furtunilor marelui război.

După unire, Victor Deleu a fost finit și s'a vrut el însuși — în umbra gloriei și eroismului dinainte, făcând loc altora ca să ocupe înalte funcții în țara pentru care a făcut și el ceva.

Era și această finută pe linia alesei sale facturi sufletești, de prea pușini înțeleasă și numai dispoziția lui regretată a arătat multora cine a fost acela care n'a ajuns nici sub secretar de ștat în România. (Continuare în pagina IV-a).

## BIBLIOGRAFIE

Ziarul »Zărandul« din Brad de sub conducerea d-lui prof. D. Rusu, cu ultimul număr, păsește în al VIII-lea an de apariție regulată.

Editura Națională Ciornei S. A. R  
Matei Millo  
de Ioan Massof

Martin Arrowsmith  
de Sinclair Lewis

Monografia comunei Sârbova întocmită de Institutul Banat-Crișana

Activitatea institutului de medicină legală a universității din Cluj  
de prof. Dr. Mihail Krenbach

A apărut No. 10. al revistei »Gazeta Militară« cu următorul sumar: Coloane volante de parașutiști; Importanța submarinului în războiul naval și economic; Cauzele nereușitei operațiilor armatei sovietice în Finlanda; Reflecțiuni asupra unor comunicate; Forțele armate ale Uniunii Sovietice; Informațiuni militare: etc.

Titu Maiorescu  
INSEMNARI ZILNICE

vol. II 1881—1886  
Revelațiile de ordin politic desvăluite în acest volum sunt deosebit de interesante. Martor și părtaș la evenimentele istorice cari au dus la Proclamarea regatului, Maiorescu a cunoscut din plin toate onorurile și toate desamăgirile unui om politic de mare suprafață, păstrându-și însă în cele mai vitrege împrejurări echilibrul sufletesc și eleganța morală.

Editura Socec. Lei 120.—

Mușchetarii Literaturii, Române Moderne

de C. Săteanu  
Elegant imprimată și cartonată, se găsește de vânzare la autor Iași (Str. Bătrânu 120)

A apărut numărul pe Decembrie 1939, anul XIII, din revista »România Aeriană«, de sub înaltul Patronaj al M. S. Regelui, organul problemelor aeriene, condusă de un grup de specialiști, cu un bogat și variat cuprins, tratând despre tot ce interesează aviația la noi și peste hotare.

Cronica muncii  
și asigurărilor sociale

## O sărbătoare model

Instituțiile model, fabricile »D. Mociorniță« au serbat anul acesta, conform unui vechi obicei, sfârșitul unui an de muncă, în mijlocul unei asistențe de peste 3000 persoane, relevând încă odată faima muncii românești acolo unde se muncește cu suflet și mai ales când exemplul vine de sus în jos.

Cu acest prilej D-l D. Mociorniță, acest lucrător de frunte al Țării Românești a rostit o cuvântare, care ar trebui să fie răspândită în întregime în mii și mii de exemplare pentru a fi citită și urmată și de cel mai umil lucrător român spre a fi astfel un factor productiv desăvârșit. Iată câteva conținând următoarele recomandări:

În prima linie, să-și îngrijească de sănătate ca cel mai prețios avut al lor.

Dintre marile neajunsuri cari pustiesc căminurile lor și aduc jalea și sărăcia în rândurile muncitorimii, voiu cita pe cele mai de temut.

În fruntea lor stă Alcoolismul inamicul cel mai înverșunat al omului și în special al claselor populare sărace și neștiutoare; el este periculos prin ravagiile ce le face asupra corpului și asupra minții omului: predis-pune la toate relele: certuri, bătăi și crime. Alcoolul este cu atât mai periculos cu cât el este la îndemână oricui în momente de restriște, ca și în acele de qucurii.

Alcoolicii își vând inconștient independența materială, după cum își ruinează sănătatea, ori de câte ori dau banul lor greu muncit pentru această otrăvă trupezască și sufletească.

De aceea dacă puteți economisi peste strictul necesar traiului vostru zilnic, vă sfătuiesc să întrebuințați acele economii pentru o hrană mai bună, pentru îmbrăcăminte curată și încălziminte, pentru rufărie de corp și pat și în fine, cultivarea voastră și copiilor voștri, cetind cărți și reviste, etc. folositoare minții; alungați cu hotărâre din mijlocul vostru și din viața voastră, acel monstru nemilos care este alcoolul.

Violența, invidia, minciuna, furtul și lenea, sunt alte cauze mari aducătoare de sărăcie și de suferinți în viața muncitori-

mei noastre.

Și în sfârșit, lipsa de pregătire temeinică pentru meșteșugari ca și pentru lupta în viața, este încă un adaos la acele suferinți.

Reamintesc toate aceste scaderi omenești, din obligația ce am de a forma din voi caractere.

Căutați să trăiți în pace și în iubire atât în familiile voastre cât și în societate, ajutându-vă uneii pe alții, iar în ateliere respectați dispozițiile date și orele de lucru, fiți supuși și respectuoși față de șefii voștri și față de reprezentanții autorităților.

Să fiți apostoli ai binelui și ai ordinii.

Iar ca ultim sfat, ce vă mai dau, este să vă pregătiți cât mai temeinic și neconștient pentru meșteșugul pe care l-ați îmbrățișat. Învățați să mânuiți bine și cu toată atenția mașinile și unelele ce vă sunt încredințate, spre a avea cât mai mult randament din munca voastră. Nu neglijați și nu pierdeți din ochi buna calitate a mărfurilor ce lucrați. Numai produsele calitativ superioare și îngrijite stărnesc interesul publicului și birue concurența străină.

Au fost desemnați membrii comisiunilor mixte pentru stabilirea salariilor minime în întreprinderile particulare astfel:

Comisiunea de pe lângă Inspectoratul General al Muncii din ținutul Timiș

D. Ilie Lungulescu, primul președinte al Curții de Apel Timișoara, ca președinte al comisiei de pe lângă Inspectoratul general al muncii din ținutul Timiș; Membrii patroni: Ing. Besa Cornel, titulari: Ing. Ionescu Traian, Col. Negrea Victor, Henz I. Iosif, supleanți.

Membri salariați: Gârbovean Simion, Mihăilă Petre, Popovici Dumitru, titulari: Ciortus Dănilă, Strengariu D. Sava, Nicoliciu Svetislav, supleanți.

Comisiunea de pe lângă Inspectoratul General al Muncii din ținutul Mureș

D. Ovidiu Racotă, primul președinte al Tribunalului Alba, ca președinte al comisiei de pe lângă inspectoratul general al muncii din ținutul Mureș;

Membrii patroni: Ing. Bozdog Gligore, Dr. Stenzel Conrad, Străjean Pompiliu, titulari: Ing.

Floașiu Ionel, Dr. Daroczi Ion, Ionescu Eliade, supleanți.

Membri salariați: Mathe Emeric, Soit Petre, Batcu Iosif, titulari: Dima Stan, Lindner Dezideriu, Curtu Ion, supleanți.

Comisiunea de pe lângă Inspectoratul General al Muncii din ținutul Someș

D. Ioan Papp, primul președinte al Curții de Apel Cluj, ca președinte al comisiei de pe lângă Inspectoratul general al muncii din ținutul Someș.

Membri patroni: Ivan Octavian, Peptea Iacob, Tragor Francisc, titulari: Pop Alexandru, Ing. Gabrielescu V., Fodor Viorel, supleanți.

Membri salariați: Stroia Gheorghe, Botici Romulus, Juvănal Dimitrie, titulari: Bruder Francisc, Jungbert Gheorghe, Kandel Ignat, supleanți.

Aceste numiri au fost făcute pe timp la un an cu începere dela 1 Ianuarie 1940.

D. prof. Mihail Ralea, ministrul Muncii, a semnat deciziile prin care se institue noile comisii interimare Camere de muncă din țară.

Compunerea acestor comisii este următoarea:

Camera de muncă București. Președinte: Teodor Stroja; secția lucrătorilor: Catană Marin, Răduțu Marin, Pălișoiu Ilie; secția funcț. particulari: Stroja Teodor, I. Nicolaescu, Banișor Nic.; secția meseriașilor: T. Dumitrescu, Petre Ioan, Tr. Petrescu.

Camera de muncă Băcău. Președinte: Ștefan Stoleru; secția lucrătorilor: Cobus Ioan, Filip Mihai, Cernat Ion; secția funcț. particulari: Constantinescu Gh. Ghineț Gr., Mocanu Spiridon; secția meseriașilor: Șt. Stoleru, Neculeau C., Dănescu St.

Camera de muncă Iași. Președinte: Dumitru Neculai; secția lucrătorilor: Săcăleanu Const., Tenia Mihai, Bazgă Ion; secția funcț. particulari: E. Ceicovschi, Olaru Const., Acatrinei T. I.; secția meseriașilor: Dumitru N., Stoianovici I. Foișor C.

Camera de muncă Timișoara. Președinte: Roșcoba Gh.; secția lucrătorilor: Moser Rudolf, Garbovan Simion, Ciortus Dănilă; secția funcț. particulari: Popovici D., Kosz Mathei, Roșcoba G.; secția meseriașilor:

Schei Alex., Dorn. St., Ardeleanu I.

Camera de muncă Chișinău. Președinte: Scurtu Vladim; secția lucrătorilor: Stama Gheorghe, Săvulescu Licu, Balan Vasile; secția funcț. particulari: Scurtu V., Zebiră M., Zvighilschi M.; secția meseriașilor: Iacoboschi A., Anghiu S., Cebotarenco Ștefan.

Camera de muncă Cernăuți. Președinte: Moldovan D.; secția lucrătorilor: Olariu Mihail, Rudolf Gaidosch, Romaniuc Ștefan; secția funcț. particulari: Moldovan D., Florescu F., Dimer David; secția meseriașilor: Marcu Gh., Godvinshi A., C. Ileanu St.

Camera de muncă Oradea. Președinte: Marta Ioachim; secția lucrătorilor: Moșu Constantin, Inkacs Emeric, Berdei Const.; secția funcț. particulari: Marta I., Fusch Eduard, Valeriu Holban; secția meseriașilor: Pop Alex., Bobițan Frideman Desideriu.

Camera de muncă Sibiu. Președinte: Roșca Victor; secția lucrătorilor: Domnariu Mitru, Baboi Gheorghe, Linde Dezideriu; secția funcț. particulari: Roșca Victor, Dr. Zimmermann, Nedelcu Nic.; secția meseriașilor: Manițiu Munteanu Nicolae, Amlacher

Camera de muncă Ploiești. Președinte: Ing. Gh. Balș; secția lucrătorilor: Niculescu Dumitru, Ionescu P. Voicu, bărcă Ioan; secția funcț. particulari: Balif Gh., Stănciule V., Comănescu T., secția meseriașilor: Provincianu I., Dineșcu V., Chirișcu N.

Camera de muncă Brașov. Președinte: Gavrilă Vasile; secția lucrătorilor: Mihail Stoica, Frunză Mihai, Gheorghe; secția funcț. particulari: Georgescu P., Teodorescu C., Ulman I. Const.; secția meseriașilor: Toma Gh. Gavrilă V., Pavelescu I.

Camera de muncă Cluj. Președinte: Moldovan Harig; secția lucrătorilor: Chiși Pațiu, Stan Vasile, Grăjdean; secția funcț. particulari: Moldovan Hariton, Anca Paul, Moșu A. Ion; secția meseriașilor: Drașovan Petre, Olteanu Neuman Adalbert.

Camera de muncă Constanța. Președinte: Alexandrescu; secția lucrătorilor: Nicolescu Radu, Uănase Ion, Covaculescu; secția funcț. particulari: Mantu Ioan, Stanciu V. Aurelian, Mănescu Voicu; secția meseriașilor: Alexandrescu A., Gheorgescu Petre, Frunză Ioan.

Petre Georgescu-Delafras:  
Întărirea și ridicarea Neamului

După frumoasele succese obținute cu »Tari și slabi« și »Cum am cucerit viața« d. Petre Georgescu-Delafras ne oferă o nouă carte, plină de sugestii și exemple grațioase, abordând unele dintre cele mai delicate probleme care s'au impus pe planul actualității în viața noastră publică.

În cele peste o sută de pagini, autorul îmbrățișează așa-fel problema vitală a întăririi și ridicării neamului; prin industrializarea țării și naționalizarea meseriilor, întărirea fizică a rasei, un nou regim fiscal, îndepărtarea și stăpînirea unor deprinderi, care necinstesc spiritul de reînnoire pornit pe drumul cel bun, proporționalitatea etnică și alte căi de apărare și întărirea neamului.

În »Cum am cucerit viața« d. Petre Georgescu-Delafras ne-a arătat ce a putut să înfăptuiască personal, printr-o muncă asiduă și peripețită, dând — astfel —

țineretului un strălucit exemplu de strădanie și biruință, cum nu întâlnim multe în viața noastră publică din veacul acesta.

Cartea aceasta a însemnat un admirabil manual de pedagogie morală și practică pentru acest tineret, fiindcă a fost scrisă numai cu nararea unor fapte și isbânzi aproape de necrezut, dar autorul și le-a dovedit pe toate, mai ales cu înfățișarea măretului templu de muncă și isbândă care este editura »Cu getarea«.

De data aceasta, d. Petre Georgescu — Delafras trece la examinarea generală a problemei ridicării și fortificării neamului, după exemplul pe care l-a dat personal — că se pot înfăptui minuni, când se trudește cu răvnă și chibzuință.

În prefața cărții, accentuează că subiectele discutate nu sunt dintre cele pe care le-a semnalat numai d-sa, ci că, dinpctrivă, au fost și sunt atât de

mult discutate în ultimii ani. Dar, spune în continuare, că asemenea probleme de cel mai mare interes pentru ridicarea neamului — trebuie ridicate în fiecare zi, de toți cei care își iubesc și doresc prosperitatea țării.

D. Petre Georgescu-Delafras propune, însă unele soluții practice și interesante, de care trebuie să se fie seamă la înfăptuirea fiecăruia dintre captolele cărții fiindcă, într'adevăr se tinde mereu la satisfacerea acestor postulate și se crede că nu va mai trece multă vreme până atunci.

În capitolul despre industrializarea țării și naționalizarea profesiunilor, ni se arată de ce suntem suntem săraci într-o țară atât de bogată.

Agricultura — trebuie industrializată, ca se dea mai mare randament, dar nici revirimentul acesta n'ar fi dintre cele mai fericite, pentru că în acest domeniu vom fi ori când concurați de țările care pot arunca pe piață cantități imense de cereale.

Dar prin trecerea la o industrie de alte articole, prin intensificarea comerțului acestor produse — vom ajunge la o altă bunăstare materială.

Și aici, însă, nu vom putea ajunge decât ridicând și sprîjinind elementul românesc. Trebuie creat un capital de industrializare și comercializare, care să fie dat autohtonilor. Elemente capabile avem destule, eum o dovedește cu unele exemple, dar le lipsește această invincibilă armă: capitalul. Adică naționalizarea lui.

Nu odată, am arătat și noi că, fără capital pus la îndemână, nu se poate concepe românizarea industriei și comerțului, fiindcă munca singură nu este un factor determinant al prosperității.

Fără ateliere și prăvălii, cu toată bunăvoința și priceperea, tinerile elemente românești nu vor reuși să înlăture concurența străină.

Ori pentru acestea, le trebuie capital și iar capital circulant, pe care nu-l au și nici din pămant sau din aier nu-l pot

scoate.

Un capitol deosebit de interesant din cartea citată este acela închinat întăririi fizice a rasei.

Combaterea bolilor, care salatarea ravagii, reclamă o sferă de uriașă și multă trudență de inimă, un adevărat apostolat la sate, în mijlocul clasei sărace.

Pentru regenerarea materiei se cere și aceea fiziologică și spirituală.

Astfel, problema căsătoriei și sterilizarea celor inapți să se urmași sănătoși la trup și minte — trebuie să ne preocupe în gradul cel mai înalt, pentru că țării îi trebuie un tineret născut și crescut într'un mediu sănătos, din familie care să sufere de diferite racile.

Se cere controlul căsătoriei prin fișe și examinări anuale spre a se steriliza cei inapți degenerați.

În Germania, acest idea devenit un sistem sever controlat și desigur, că va da rezultatele așteptate.

(Continuare în pagina IV-a)

# VIATA ARDEALULUI

## Cluj

seara zilei de 20 Ianuarie 1940, se va ține în saloanele Colegiului Academic, tradiționalul bal al Brașovenilor. Acest prilej se va juca dansul de coloană »Romana« și alte jocuri românești. Micul românesc este invitat la parte la acest bal, venind fiind destinat ajutorării copiilor celor concentrați.

semincă s'a finit în localitatea industrială, a căreia de constituire a secției locale a breslei meseriei din textile și îmbrăcăminte.

Adunarea a fost prezidată de dl. Mihail Bobișan Oradea. Acest prilej a fost ales urătorul comitet :

Președinte, Oprea; Vicepreședinte, Roșu; Secretar, Abraham; Casier, Ștefan Breșan; Membrii Camerii de Muncă, Andrei Bara, Ștefan Horvath și Francisc Ștefan, iar Samuil și Clara Löwi censored.

Adunarea învățătorilor, S. A. Cluj, în ședința Consiliului de administrație din 21 Noembrie a decis mutarea Sediului Societății în Str. Baba Noe No. 12.

## Sibiu

Membrii Camerii de Muncă Cluj, în frunte cu D-nii dr. Ion, Moldovan, președintele Camerii de Muncă, Bindea Trifu au făcut o frumoasă excursie în țara noastră.

Excursiunii au vizitat în localitate Cetatea Istorică, muzeul »Kenthal«, muzeul »Astrei«. Au vizitat de asemenea Regiunea »Paltinișului« situată în apropierea comunei Rășinari.

În două zile de ședere în localitate, oaspeții s'au înapoiazat în Cluj.

## Nădlac

În ziua de 6 Ianuarie a. c. Centrul P. P. din comuna Nădlac, de sub conducerea d-lui dr. Cojoc, învățător-comandant; a organizat o foarte reușită serbare culturală, în sala »Căminului«, cu scopul de-a mări prestigiul subscentrului, pentru a-l lega cu o fanfară proprie. Este îmbucurător faptul că la această serbare, aranjată foarte bine, a participat în număr mare pătruna țărănească astfel încât sala a fost arhiplină.

Serbarea a fost onorată cu prezența d-lui maior Andrei Ștefan, subinspectorul P. P. Cluj, care a ținut cu acest prilej o vorbire ocazională, relevând că ce se depune aici la Nădlac pentru ridicarea neamului românesc. Serbarea a luat sfârșit cu Imnul: Trăiască țara noastră!

## Sănnicolaul-Mic

Constantin Juncu perceptor din preună cu funcționarii săi, au hotărât ca tradiționalul »Revelion« din anul acesta să se țină în localitate și pentru a folosi fondului pentru înzestrarea armatei.

Străns astfel din donații și alte surse suma de lei 12030 din care suma venitul net de lei 10000 s'a depus la Banca Națională României Sucursala Timișoara, pentru scopul de mai

## Satu-Mare

D. Dr. Șt. Piersic a fost numit director al cooperativei »Sătmăreana«, a fost confirmat în această funcție de comitetul de conducere a acestei importante instituții, care a ținut o ședință sub președinția d-lui I. C. Pușcariu.

Un frumos gest de patriotism l'au făcut personalul camerei de comerț și industrie, în frunte cu d. președinte Emil Tișcă, subscriind salariul pe o lună pentru înzestrarea armatei.

## Banca »Albina« din Sibiu.

A fost înscrisă la Ministerul Economiei Naționale, în lista băncilor autorizate, care au dreptul de a depune documente și cereri la oficiul plăților cu străinătatea.

— Intreprinderea comunală Sibiu ține licitație publică în ziua de 23 Ianuarie 1940, ora 10, camera No. 10, a primăriei, pentru procurarea unui »auto stopitor«.

D. Ion Hălmăgean a fost numit inginer agronom stagiar, pe data de 1 Ianuarie 1939, la camera Agricolă Arad, fiind însărcinat cu conducerea Ocolului agricol Șebis.

## Timișoara

Dl. G. D. Cordwell, a fost numit vice consul, pe lângă consulatul englez din Timișoara, condus de d. Dr. Emil Szenes, d-sa luându-și postul în primire.

Noul vice consul englez s'a prezentat d-lui Rezident Regal Alexandru Marta.

D. Dr. Bojin Petru medic definitiv al circ. Beșenova-Veche, jud. Timiș, se transferă în aceeași calitate în postul de medic circumscripție, la serviciul sanitar al Municipiului Arad.

## COMUNICATUL MINISTERULUI INZESTRĂRII ARMATEI ȘI AL C. F. R.

Se face cunoscut tuturor Societăților sau persoanelor particulare, cari fac donații în natură, pentru înzestrarea Armatei, că ori ce colet trimis pe adresa Depozitului Central de Echipament Bulevardul Regele Alexandru I No. 9. (Cotroceni) București, va fi scutit de taxele de transport, atât pe calea ferată cât și prin poștă.

Lucrătorii societății românești »Mica« din Brad, au hotărât din proprie inițiativă — ca să subscrie câte 1000 Lei pentru înzestrarea armatei.

Gestul acestor factori productivi vorbește de la sine: Onoare lor!

## NAVALITORII din STELE de H. G. WELLS

Opera de imaginație, bazată însă pe date științifice, în care ni se descrie năvălirea locuitorilor din Marte pe pământ, romanul lui H. G. Wells, transpus în scenariu teatral și radiodifuzat, a provocat panică și groază în sânul populației americane. Editura Sococ și Co. Lei 70.—

D. Dr. Pod Iosif a fost numit în postul de subinspector general al Tinutului Timiș.

Dl. Dr. Pascu I. Octavian medic stagiar al circ. Toager, jud. Timiș, se transferă în aceeași calitate în postul de medic al circ. Semlacul Mare, jud. Timiș.

## Tg.—Mureș

Zilele acestea a avut loc adunarea generală a »Asociației Comercianților Români« din Tg.-Mureș și județ, de sub președinția d-lui Nicolae Opreanu, în sala de ședințe a Camerei de industrie și Comerț, de față fiind toți comercianții români.

Cu acest prilej d. vice președinte Ioan Munteanu comerciant, a făcut o amplă dare de seamă despre activitatea din anul trecut a societății care a fost recunoscută de curând personalitate juridică, a cărui scop este românizarea comerțului și încurajarea elementelor românești la toate întreprinderile comerciale.

Noul comitet ales se compune astfel: președinte dl. Nicolae Opreanu, secretar: d. Gh. Berariu, vice președinți d-nii: Ion Munteanu, dr. D. Gafton Rațu, Boldor, Sabin Moldovan, membrii: Moga Nicolae, Nic. Modrea, Bora Ioan, Pop Vasile, Husar Savu, Carol, Bârzan Vasile, Berța Mihai.

Dl. Dr. N. Joe Diaconescu, chimist asistent la laboratorul de igienă din Arad, a fost confirmat definitiv în postul ce-l ocupă.

— În adunarea generală extraordinară din 10 Decembrie 1939 a firmei »Ledkal«, moară și fabrică de spirt, S. A. Oradea, modificându-se unele art. din statute, s'a hotărât că textul nou al firmei este: Intreprinderile Ledkal, S. A.

D. Ladislau Blum, procuristul societății, a fost ales director al societății, cu toate drepturile de semnătură și altele ce îi sunt conferite prin statutele în vigoare ale societății.

## O Expoziție

de cusături românești la Cairo

În ziua de 11 Decembrie a avut loc în saloanele hotelului »Continental-Savoy« din Cairo inaugurarea expoziției de broderii și cusături românești sub patronajul d-lui Constantin Zănescu, ministrul României.

Publicul egiptean a avut ocazia să admire splendidele cusături și broderii executate de țărăncile noastre.

Expoziția a fost completată cu vederi și fotografii din viața țărânului român.

Printre vizitatori au fost înalți demnitari ai Curții, membrii guvernului, corpul diplomatic și elita internațională.

Ministerul economiei naționale a acordat »Băncii Țării« S. A. din București autorizația de a depune cereri de devize la Oficiul schimburilor cu străinătatea.

## Cartea Românească s. a. București

Secția Mașini Cusut Angajează personal rutinat vânzătoare și tehnicieni

Banca Ardeleana S. A. R. Cluj, în adunarea generală extraordinară ce se va ține în București, Str. G. G. Assan No. 2, în ziua de 20 Ianuarie 1940, ora 17, anunță următoarea ordine de zi:

Modificarea art. 3. din statute, prin întocmirea textului vechi cu următorul text nou:

»Sediul principal al Băncii Ardeleane, S. A. R. este în București, Sediul direcțiunii centrale este în Cluj, iar sucursalele în Arad, Brașov, Oradea, Satu-Mare, Sibiu, Timișoara, Tg.-Mureș, cu dreptul de a se înființa sucursale și în alte localități, prin hotărârea consiliului de ad-ție cu autorizarea consiliului superior bancar«.

Pentru cazul că la termenul de mai sus nu se vor întruni acționarii în numărul cerut, s'a fixat a doua adunare generală extraordinară pe ziua de 29 Ianuarie 1940, ora 17, la locul sus arătat și cu aceeași ordine de zi.

În ședința consiliului de administrație a S. A. R. »Nitrogen« din 22 Decembrie, s'a primit demisia din calitatea de președinte al consiliului de ad-ție a d-lui I. P. Gigurtu, numit în demnitatea de ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor. Aprobând apoi bugetul societății pe anul 1940, așa cum a fost prezentat de către dl. Ing. Ioan Miculescu, directorul general al societății.

Consiliul aprobă deasemeni avansarea d-lui Mihail Isvoranu, subdirectorul Uzinelor Diciosănmartin, la gradul de director și ratifică avansarea d-lui Vasile Popescu, la gradul de director financiar al societății.

»Aroma« S. A. Timișoara, în bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1938, arată un profit din anul 1938, de Lei 98.274, la un capital social de 500.000 Lei.

În conformitate cu dispozițiile legii minelor din 1937, s'acordat d-lui Zaharie Barbu cu domiciliul în comuna Ciuta județului Severin, dreptul de exploatare pe bază de permis exclusiv pentru cântarea de minereuri de mică și conexe, în limitele unui perimetru în suprafața de 100 ha. situat pe teritoriul comunei Bucova județul Hunedoara.

Idem. D-lui Nicolae Barbu, cu domiciliul în comuna Ciuta, în limitele unui perimetru în suprafața de 100 ha. situat pe teritoriul comunei Băușarul de Sus, județul Hunedoara.

Idem. D-lui Avram Groșan, cu domiciliul în comuna Ciuta, în limitele unui perimetru în suprafața de 100 ha. situat pe teritoriul comunei Bucova județul Hunedoara.

Prin înaltul Decret Regal No. 4.622 din 21 Decembrie, a fost recunoscută personalitatea juridică a Breslei patronilor meseriași din construcții din Tinutul Suceava cu sediul în Cernăuți.

În adunarea generală extraordinară a firmei Fabrica de Mobile Ardeleană Székely și Rėti S. A. București, a fost aprobată modificarea articolelor: 10, 13, 14, 15, 17, și 24 din statute.

Cetiți ziarul »Timpul Provinciei«

În ședința comitetului de direcțiune a societății »Petroșani« S. A. R. pentru exploatarea minelor de cărbuni, care a avut loc în ziua de 16 Decembrie 1939 sub președinția d-lui Tancred Constantințescu, s'a acordat d-lui director Mircea Ionescu, dreptul de primă semnătură, putând angaja valabil societatea, alături de persoanele desemnate de consiliul de administrație în procesul verbal No. 124. al ședinței sale din 20 Martie 1939.

Societatea anonimă română Clark, Ploiești, în adunarea generală extraordinară din ziua de 25 Decembrie, ținută la sediul social din Ploiești, sub președinția D-lui Ing. Const. Alimăneșianu, a hotărât, în unanimitate; sporirea capitalului social dela Lei 2.500.000, la 5.500.000, împărțind diferența de 3.000.000 în 3.000 acțiuni a 1.000 fiecare, modificând art. 6. din statute în acest sens.

În conformitate cu dispozițiile legii asupra energiei, a fost autorizată firma Dimean N. Boldea, fabrică de cherestea, din comuna Brețcu, jud. Trei-Scaune să instaleze și să exploateze o locomobilă semistabilă compusă dintr'un cazan și o mașină cu aburi de 20 C. P. lucrând la 12 atm. presiune, la fabrica ce posedă în aceea comună pe termen de 25 ani.

În ședința adunări generale extraordinare, din ziua de 9 Decembrie 1939, a Societății Anonime de Electricitate, Arad, care a avut loc sub președinția D-lui Constantin D. Bușilă, președintele consiliului de administrație, s'a aprobat modificarea art. 7. din statutele societății, după cum urmează:

Art. 7. Capitalul social este de Lei 70.000.000 împărțit în 140.000 acțiuni nominative a câte Lei 500 valoare nominală fiecare.

Peste actualele 8 emisiuni, reprezentând capitalul de Lei 24.000.000, noi emisiuni vor fi făcute succesiv la datele și în condițiile ce se vor fixa prin deciziunile consiliului de administrație.

Cel puțin 2/3 din numărul acțiunilor vor fi în posesiunea cetățenilor români.

Transferarea acțiunilor nominative se face numai cu aprobarea consiliului de administrație. Transferările făcute fără această aprobare nu sunt luate în considerare.

Acțiunile sunt indivizibile. Societatea nerecunoscând decât un singur proprietar pentru o acțiune.

2) În limita prevederilor dela art. 7. al statutelor, astfel cum s'a modificat, adunarea generală aprobă efectuarea emisiunii a 9-a de Lei 24.000.000 pentru a mări capitalul la Lei 48.000.000 la data și în condițiile ce vor fi fixate ulterior de către consiliul de administrație.

Imprintate pentru anunțarea personalului se găsesc la Camera de Comerț

Camera de Comerț și de Industrie din Arad, face cunoscut, întreprinderilor comerciale și industriale, că primind răspunsul Ministerului cu privire la formularul imprimatelor de întrebuintă la anunțarea personalului, ce urmează a fi înaintate Inspectoratului Industrial, le-a tipărit și de azi începând le ține la dispoziția celor ce au nevoie de ele. Se pot găsi la cameră, în fiecare zi de lucru, între orele 9—13.

## INSEMNAȚI ȘI FAPTE

### Istoricul Cărbunelui

Cum se destilează cărbunele de pamânt

Astăzi, Industria gazului de luminat în special în Germania s'a dezvoltat atât de mult încât sunt peste 500 instalații cari inghit 2 milioane tone de cărbuni anual.

Totuși Anglia sta în fruntea țarilor cu producția de gaz aerian în carei numai Londra produce aproape mai mult ca și întreaga Germania sau Franța: Anglia produce de cincisprezece ori mai mult ca Londra.

Așa ca an cu an crește producția de gaz, afară de produsele secundare care nu se pot evita: cocsus, apa amoniacală și gudronul, pentru cal au trebuit să lucreze, chimiști ani de-a rândul ziua și noaptea pentru a nu se pierde.

Cocsus s'a întrebuințat la încălzit fiindcă la metalurgie nu s'a putut întrebuința, deoarece trebuia preparat în alte condiții decât acele din cuptoarele cu gaz.

Apa amoniacă (NH<sub>3</sub>) s'a întrebuințat pentru preparatul amoniacului și a sărilor amoniacale. Așa că a rămas gudronul pe care nu l-au știut întrebuința la nimica.

S'a încercat cu el de a vopsi lemne, hârtii, pereți, însă fără vreun mare succes, gudronul a încurcat bunul mers al fabricilor, pe timpurile acelea îl dedea fabricanții degeaba numai să scape de el.

### Destilarea gudronului

În anul 1838 s'a reușit a se scoate din gudron preparari cu substanțe de lustruit, așa că după secolul trecut (1838) s'a destilat datorită germanului »Mitscherlich« care pe la anul 1846 a reușit să scoată uleiurile de creuzot, care servesc la impregnarea lemnului de construcție și care a avut un miros ca esența de amigdală. Dela început întrebuințat sub nume de Mirban, la parfumarea săpunelor. Totuși nu s'a putut face întrebuințarea rentabilă a gudronului până în anul 1856 când chimistul Perkin a reușit a scoate culorile de anilină.

(În numărul viitor cum s'au scos culorile de anilină).

## Răspândiți ziarul Timpul Provinciei

### Insignele străjerești

#### obligatorii

Toți străjerii sunt obligați să aibă cusute pe mâneca hainei, mantalei și cămășii străjerești numărul de ordine și inițialele școlii.

Domnii membrii ai corpului Contabililor autorizați și Experți contabili din România secția Arad, sunt convocați în adunare generală, pe ziua de 28 Ianuarie, respectiv 4 Februarie 1930 la orele 10. a. m. la sediul corpului (Banca Națională a României).

La ordinea zilei sunt: Darea de seamă și aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere. Descărcarea consiliului de gestiunea sa. Proiectul de buget pe 1940. Alegerea noului consiliului de Administrație și cenzori. Membrii care doresc să candideze sunt rugați a-și depune candidaturile la sediul corpului, cel mai târziu până la 27 Ianuarie 1940 orele 13.

### Scoaterea petelor, din haine, (rufe etc).

La noi în țară se obișnuiește a se vinde, pe la piața mai ales, diferite săpunuri, lichiduri pentru scoaterea petelor. Acești negustori care fac reclame pentru scoaterea petelor din ori ce material: bumqac, lână, matasa, etc., fie în ulei cerneală, grasime și ai vând acel săpun, sau preparație lichidă spunând — acești negustori șmecheri — că soluția scoate ori ce pată.

Se știe însă că până astăzi nu s'a născut acel chimist care a putut descoperi un produs de scoaterea petelor. »Universal« Indiferent despre ce fel pete este vorba și ori și ce fel de țesătură.

Ca regulă generală, spune profesorul german Max Bottler a pate se scoate cu atât mai ușor, cu cât este mai proaspătă. Cel mai bun lucru este a se scoate pata îndată ce a fost produsă.

### Scoaterea petelor

Petele de acizi; sulfuric, clorhidric, lactic, formic, acetic etc. apoi argint, bere, cacao, ciocolata, cafea, ceai, ceară, cerneala; (neagră), (de marcat, rufo, roșie, violetă, cerneală de tipar, cleiu de tâmplărie, creion de chimic, culori de anilină, fructe; smeară, mură, mere, vin, liquer, schampanie, glicerina, grăsime, gumă arabică, iarbă, muștar, iod, lac de mobile, păcură, parafină, pătlăgele, roșii, zahăr, rugină, sânge, petrol, sfeclă roșie, var ș. a. Se pot scoate cu întrebuințarea diferitelor produse. Iar produsul pe care îl întrebuințăm într-un anumit caz depinde de substanța care a produs pata, și de păsă care va fi curățită după cum vom arăta amănunțit în numărul viitor, indicând ultima (reușită) a Detachierului german E. Michaelis.

Emil Odiățiu.

Cine are matreața sau par fără luciu să-și spele capul la

Coaforul de dame

# Prosenszky

Arad, Str. Cloșca

(Urmare din pagina I-a)

Pe lângă prea multele școlile de meserii, mai avem: cursurile profesionale de ucenici, școlile întreținute de C. F. R. a căror absolvenți se bucură de nemărginite avantajii acolo. Atunci cum să se afirme muncă lor când din toate părțile li se pun numai piedeci?

N'ar fi fost suficient pentru modelele noastre mijloace numai cursurile de ucenici care să formeze lucrători foarte bunii eventuali șefi de echipă și școlile de meserii care să formeze maeștri, conductorii tehnici, desenatori etc? Părerea noastră este că se judecă la noi totul cu prea multă superficialitate, fiindcă, ar fi o adevărată binefacere pentru aceasta țară, dacă întâmplător ar răzbate în funcțiile publice câțiva absolvenți pregătiți cum trebuie, pentru a arăta cum se murcește cu adevărat.

Ei n'ar mai lucra 180 de zile pe ani câte 6 ore — punțile nu s'ocotite — ci 300 zile pe an nu uitându-se la ceas — ci până termină lucrul necesar în acea zi.

Dar vom reveni.

Petre Georgescu-Delafras: Întărirea și ridicarea Neamului (Urmare din pagina 2-lea)

Sa se incurajeze în schimb, căsatoriile celor gasiți vrednici ca să întemeieze un camin și să dea noui urmași.

Pe marginea acestui ideal de regenare, trebuie reglementată problema acută a alcoolismului, pentru că cifrele date de autor sunt de-a dreptul înspăimântătoare. Se bea prea mult la noi. Că numărul celor cazuți victimele alcoolismului e mai mare sau mic — dezastrul este egal.

Beau mai mulți — înseamnă că toți aceștia iau hrana copiilor, spre a se turmenta. Dacă beau mai puțini, să spunem un milion de inși, iată câte familii nenorocite avem.

Și s'a făcut constatarea că cei mai mulți dintre vicioșii alcoolului sunt recruții din mijlocul claselor de jos. Deci — o groasă pauperizare a acestor familii, cu toate consecințele ei funeste.

D. Petre Georgescu-Delafras oferă o serie de exemple — pentru a justifica prohibirea sau reglementarea alcoolismului — care impresionează.

Despre bacșiș și târguiala sau tocmeala din magazine — deasemenea trebuie să fim preocupați. Acestea sunt obiceiuri care trebuie să aparție trecutului.

Tocmeala în pravălie, înseamnă să-ți furi căciula de sub mână Ori te înșală comerciantul, dându-ți marfa proasta, pentru banul oferit, sau înșeli tu, uneori, și atunci cum am putea ajunge la prosperitatea comerciantului român, când toți l'ar înșela?

Prețul fix, ca să știi dinainte cât poți cumpăra și ce anume înseamnă o echilibrare din toate punctele de vedere.

În fine, autorul ridică problema proporționalității etnice, în toate domeniile, cu indicarea unor soluții practice, care să nu producă perturbatii subite în viața socială și economică, dar nici să nu nedreptăscă deodată pe minoritari, ci să se urmărească un proces de evoluție normală. Acesta ar înpăca fericit ambele părți. Cei vizați, ar avea timpul să-și găsească și asigure existența acolo unde elementul minoritar este mai puțin reprezentat.

Pe aceeași linie de evoluție, să se reglementeze vânzarea de imobile și terenuri libere, să se încerce un schimb de populații cu statele vecine și alte măsuri menite a întări și ridica neamul în fața prosibilităților și condițiilor prielnice de care dispune.

Aceste sunt, în rezumat, juridicioasele observații și soluții preconizate de o minte clară și cu multă experiență.

Amiralul Byrd: Polul Sud.

Celebru explorator al Polului Sud, cum Amundsen se dedicase celui de Nord, și-a publicat toate notele, peripețiile și însemnările din lunga sa strădanie de a cuceri unul din cei doi poli ai pământului.

Aceasta a apărut în editura »Cugetarea« și este un dar prețios pentru toți cititorii, fiindcă ne desvăluie locuri, oameni și lucruri dintre cele mai puțin cunoscute.

Ai impresie că un nou Jules Verne își scrie născocirile lui fantastice, dar amiralul Byrd nu scrie decât ceea ce a văzut și cunoscut în tărâmurile unde puțin au îndrăsnit să se avânte. De aceea »Polul Sud« este o carte cuceritoare dela primul rând, ca acele note din călătorii în jurul lumii — ale altei celebrități, Blasco Ibanez.

Cartea se recomandă dela sine, prin numele autorului și subiectul său, astfel că va cunoaște un mare succes de librărie.

Ion I. Pogana.

Două morminte ...

(Urmare din pagina I-a)

Victor Deleu a fost, însă, dregedintele de drept, și rămâne dincolo de marginile vieții, al foștilor voluntari, pentru care a luptat mereu să le asigure un locușor sub soarele românesc, necerând nimic pentru sine.

Două morminte — pentru doi oameni de bine, a căror amintire nu se va șterge curând. (i. i. pg.)

## Licitații

Primăria Municipiului Arad va ține în ziua de 24 Ianuarie 1940, ora 10, în camera Nr. 102, din edificiul primăriei, licitație publică, pentru procurarea mobilierului nou, necesar birourilor Primăriei Municipiului Arad, în valoare de 209.750 lei.

Idem. În ziua de 6 Februarie 1940, ora 10, în camera No. 102, din edificiul primăriei, pentru închirierea localului cafenea din palatul teatrului, (fost Palace).

Comitetul de direcție a Băncii Românești, în ședința din 22 Decembrie 1939, a acordat pe ziua de 22 Decembrie 1939 d-lui Ștefan Nösner funcționar dreptul de a semna valabil pentru sucursala Târgu-Mureș, împreună cu unul dintre d-nii: O. Fulea, directorul sucursalei, A. Cantor, subdirectorul sucursalei; St. I. Marinescu, subdirector în centrală, C. Alviurescu, subdirector ajutor în centrală sau G. Gesticone, prim procurist în centrală.

A acordat deasemeni, pe ziua de 1 Ianuarie 1940, d-lui Nicolae Cheveresan, dreptul de a semna valabil pentru sucursala Timișoara, împreună cu oricare dintre persoanele autorizate a semna valabil pentru acea sucursală.

În conformitate cu dispozițiile legii asupra energiei, a fost autorizată v.d. Elisabeta Raab din comuna Semlac jud. Arad, să instaleze și să exploateze un motor cu petrol de 18 C. P. la moara ce are în acea comună, pe termen de 15 ani.

Idem. A fost autorizat dl. Törzsök Carol din comuna Sânzîmburu, jud. Ciuc să instaleze și să exploateze o locomobilă semistabilă de 12 C. P. la fabrica de cherestea ce va înființa în acea comună, pe termen de 20 ani.

Idem. D-nii Herskovits Eugen și Friedmann Maxmilian din comuna Someș-Odorhei jud. Sălaj, să instaleze și să folosească un motor Semi Diesel de 35 C. P. la întreprinderea ce posedă în acea comună, pe termen de 15 ani.

## Iuliu Szabó

Textil în detal  
Arad, B-dul, Regele  
Ferdinand, 31.

Mare asortiment în mărfuri.

Vânzarea cu preț  
vechiu!

## Acțiunea Breaslei Funcționarilor Particulari pentru majorarea salariilor

Am comunicat, că funcționarii particulari și angajații particulari din Arad, au început o acțiune prin breaslă pentru majorarea salariilor în raport cu scumpetea Breasla s'a adresat imediat Comparației Comerciale și la Uniunea Generală a Industriașilor Români, secția Arad precum și la băncile și întreprinderi interesate.

Această inițiativă a Breaslei fost luată în considerare de către o mulțime de într-prinderi, când salariile funcționarilor. Cu toate acestea se găsește multe întreprinderi cari n'au teles să satisfacă pretențiile juste ale salariașilor lor.

Secția din Arad a Breaslei Funcționarilor Particulari va avea o ședință Duminică 21 I. orele 11 a. m. în care se va discuta modul de rezolvare a chestiunii ridicării salariilor.

Sunt rugați pe această cale d-nii funcționari și angajații să participe la această adunare în interesul lor propriu.

Adunarea va avea loc în localul Breaslei din Str. Horia Nr. 11 etaj II.

O carte senzațională!  
**ARTA DE A REUȘI  
VIEAȚA**  
de DALE CARNEGIE  
Cel mai mare succes literar  
American.  
Un ghid al vieții practice  
Editura Socec.

## Tablourile de personal

Camera de Comerț și Industrie din Arad atrage atenția întreprinderilor comerciale industriale obligate a înainta la pectoratului Industrial tablourile de personal că termenul de darea lor expiră la 31 Ianuarie 1940, și deci se să grăbiiască redacta, cu atât mai mult că anul acesta au de a face; declarațiile de impunere. Impozitele se găsesc la Camera de Comerț și Industrie din Arad, dacă prea mulți se lasă pe mul moment se poate întâmpla să se epuizeze, și în ultimul rând să nu se mai poată comanda tablourile pentru a fi puse la dispoziție în timp util.

Atragem atenția întreprinderilor că trebuie să predea tablourile în 5 exemplare, și în exemplare specificat pe categoriile mișcarea în personal, adică specifică cu numele căpitanului nou au angajat și că concediat sub durată anului. Dela Inspectoratul Industrial primit informații, că mai ale întreprinderile din provincie mesce greșit tablourile, și că acele nu le poate lua în considerare, iar timp pentru a în scris singuraticile întreprinderi nu are. Astfel stătuim ceice au înaintat tablourile să informeze la Inspectoratul Industrial răspund ori nu instrucțiunile.

## Blănăria Iosif Terschansky

s'a deschis în  
Str. Mețianu No.

Mare asortiment  
blănuri. Lucrări  
cel mai ieftin